



**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Olsztynie**

Olsztyn, dnia lipca 2011r.

**Pan
Jan Harhaj
Starosta Lidzbarski**

LOL-4101-04-04/2011;P/11/107

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie przeprowadziła w Starostwie Powiatowym w Lidzbarku Warmińskim (dalej „Starostwo”) kontrolę, którą objęto prawidłowość prowadzenia baz danych, jako podstawy do tworzenia infrastruktury informacji przestrzennej w latach 2008 – 2011 (I półrocze).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawiono w protokole kontroli podpisanym 10 czerwca 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Staroście niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości oraz uchybień, ocenia działalność Starostwa w badanym okresie. Podstawą pozytywnej oceny była m.in. kompletność ewidencji gruntów i budynków, rejestru cen i wartości nieruchomości oraz powiatowego rejestru szczegółowych osnów geodezyjnych, a także prawidłowa ochrona danych osobowych i baz danych do tworzenia infrastruktury informacji przestrzennej.

Stwierdzoną nieprawidłowością było niezakończenie geodezyjnej sieci uzbrojenia terenu, a uchybienia dotyczyły przypadków opóźnień we wprowadzaniu zmian do ewidencji gruntów i budynków.

1. Ewidencję gruntów i budynków prowadzono w Starostwie w formie elektronicznej z wykorzystaniem programu EWOPIS. Zawierała ona bazę danych ewidencyjnych, operat geodezyjno-prawny i operat opisowo-kartograficzny. Dla każdej jednostki ewidencyjnej

¹ Dz. U. z 2007 r., Nr 231, poz. 1701 ze zm.

(gminy), w systemie tym prowadzono bazę użytkowników, która mogła być aktualizowana wyłącznie przez administratora systemu. W bazie tej, w odniesieniu do każdego potencjalnego użytkownika, określono jego identyfikator, pełną nazwę, hasło oraz prawa dostępu do danych. Należy zauważyć, że bezpośredni dostęp poszczególnych gmin do prowadzonych przez Starostwo baz danych będzie możliwy dopiero po zbudowaniu odpowiednich sieci i łączy informatycznych (systemu teleinformatycznego).

W ewidencji gruntów i budynków dokonano w badanym okresie 6.550 zmian. Zgodnie z art. 20 ust. 2 pkt 1 i art. 51 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne², we wszystkich siedmiu przypadkach Starosta żądał od właścicieli nieruchomości (lub władających nieruchomościami) dostarczenia m.in. dokumentów geodezyjnych oraz kartograficznych, niezbędnych do wprowadzenia zmian w tej ewidencji.

NIK stwierdziła jednak przypadki opóźnień w aktualizacji ww. ewidencji, bowiem badania przeprowadzone na próbie 150 wprowadzonych do niej zmian wykazały, że 18 zmian (12%) dokonano po upływie jednego miesiąca (z opóźnieniem od trzech do 144 dni).

Starostwo terminowo przekazywało natomiast Marszałkowi Województwa Warmińsko-Mazurskiego, zbiorcze zestawienia danych objętych ewidencją gruntów i budynków, z wymaganą dokładnością pola powierzchni do jednego hektara.

2. Pomimo wymogu § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 2 kwietnia 2001 r. w sprawie geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu oraz zespołów uzgadniania dokumentacji projektowej³, do czasu kontroli NIK w Starostwie nie założono i nie prowadzono geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu. W myśl § 23 tego rozporządzenia, ewidencję tę należało założyć w terminie nie dłuższym, niż do końca 2007 r. Wprawdzie Starostwo posiada kartograficzną ewidencję sieci uzbrojenia terenu w wersji elektronicznej (będącą treścią mapy zasadniczej) dla wszystkich sieci uzbrojenia na terenie powiatu, jednak część opisową zawierała jedynie ewidencja przewodów energetycznych i telekomunikacyjnych na obszarze Lidzbarka Warmińskiego. Według wyjaśnień Pana Starosty, istotną przyczyną niezłożenia geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu były niewystarczające dotacje z budżetu państwa na ten cel, a przedsiębiorcy nie byli zainteresowani współfinansowaniem jej budowy.
3. Prawidłowo prowadzono w Starostwie rejestr cen i wartości nieruchomości, zawierający m.in. wartość, rodzaj, powierzchnię i adres poszczególnych nieruchomości oraz datę zawarcia aktu

² Dz. U. z 2005 r. Nr 240, poz. 2027 ze zm.

³ Dz. U. z 2001 r. Nr 38, poz. 455.

notarialnego. Rejestr ten prowadzono w systemie teleinformatycznym, co umożliwiało szybkie „wyszukiwanie” poszczególnych nieruchomości.

4. Starostwo prawidłowo prowadziło w systemie teleinformatycznym rejestr szczegółowych osnów geodezyjnych, który był założony dla całego obszaru powiatu. Ujęto w nim wszystkie istniejące punkty osnowy szczegółowej, a jego aktualizację przeprowadzano na bieżąco. Stopień zagęszczenia i sposób rozmieszczenia punktów osnowy był wystarczający i dostosowany do konkretnych zadań geodezyjno – kartograficznych. Modernizacja osnowy szczegółowej III klasy dla obszaru trzech gmin w powiecie lidzbarskim została przeprowadzona w 100%, dla jednej była w trakcie realizacji, a wykonanie pozostałych dwóch zaplanowano na lata następne.
5. Zgodnie z § 5 pkt 4 rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 12 lipca 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu prowadzenia krajowego systemu informacji o terenie⁴, Starostwo prowadziło bazę danych obiektów topograficznych objętych zakresem treści mapy zasadniczej. Baza ta obejmowała cały obszar powiatu i była prowadzona w systemie teleinformatycznym, co umożliwiało m.in. szybkie wyszukanie poszczególnych obiektów topograficznych. Była ona również na bieżąco aktualizowana, na podstawie dokumentacji technicznej przyjętej do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego (m.in. operaty techniczne).
6. W sposób prawidłowy Starostwo wywiązywało się z obowiązku ochrony danych osobowych oraz realizowało wymagania prawne, organizacyjne, technologiczne i ekonomiczne baz danych. Starosta ustalił politykę bezpieczeństwa przetwarzania danych osobowych oraz wyznaczył Administratora Bezpieczeństwa Informacji, odpowiedzialnego za bezpieczeństwo danych osobowych w systemie informatycznym, w tym za uniemożliwienie dostępu do systemów informatycznych osób niepowołanych.
W Starostwie opracowano także instrukcję zarządzania systemem informatycznym do przetwarzania danych osobowych, określającą procedury m.in. w zakresie nadawania uprawnień, tworzenia kopii zapasowych, sposobu i miejsca ich przechowywania oraz wykonywania przeglądów i konserwacji urządzeń.
7. Na prowadzenie, aktualizowanie i udostępnianie ewidencji, rejestrów oraz baz danych zawierających informacje przestrzenne, Starostwo wydatkowało w badanym okresie 2.650,0 tys. zł, w tym 481,7 tys. zł (18,2%) z dotacji budżetu państwa.

⁴ Dz. U. Nr 80, poz. 866

8. Stosownie do wymogu art. 5 ustawy z 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej⁵, prace związane z tworzeniem metadanych rozpoczęło w styczniu 2011 r., a zakończyło 17 maja 2011 r. Utworzono metadane w zakresie działek ewidencyjnych dla wszystkich 111 obrębów, z których (wg stanu na 18 maja 2011 r.) 46 (41,4%) zostało już opublikowanych przez Głównego Geodetę Kraju, a pozostałych 65 zgłoszono do publikacji.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) podjęcie działań zmierzających do założenia geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu.
- 2) wyeliminowanie przypadków nieterminowego wprowadzania zmian do ewidencji gruntów i budynków.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Starostę w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź działaniach podjętych w celu ich realizacji lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust.1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Staroście prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Olsztynie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

Z poważaniem

⁵ Dz. U. z 2010 r. Nr 76, poz. 489